

3. Utdanning

- Ved utgangen av 2000 var det i underkant av 9 000 minoritetsspråklige barn i barnehage. Tallet har holdt seg stabilt de siste årene. Det har vært en nedgang i andelen som får morsmålstrening. 44 prosent av minoritetsspråklige barnehagebarn hadde morsmålstrening.
- Rundt 40 000 elever ble registrert som minoritetsspråklige i grunnskolen. Den største gruppen minoritetsspråklige oppgir urdu som morsmål. Deretter følger albansk, vietnamesisk og engelsk.
- 5,3 prosent av elevene i grunnskolen fikk særskilt norskopplæring, og 3,9 prosent fikk opplæring i morsmål eller tospråklig fagopplæring.
- Stadig flere personer, i alderen 16-18 år, født i Norge av to utenlandsfødte foreldre tar videregående utdanning (86,6 prosent). Andelen i denne gruppen nesten like høy som blant 16-18-åringene i alt (89,3).
- Blant kvinnelige førstegenerasjonsinnvandrere i videregående skoler var bortimot 30 prosent over 20 år.
- Blant elever i videregående skoler med to utenlandsfødte foreldre var det flest med landbakgrunn fra Pakistan (1 460), Vietnam, Iran og Bosnia-Hercegovina (670).
- I underkant av 5 prosent av alle studenter registrert i høyere utdanning (i alderen 19-29 år) var innvandrere.
- Andelen blant alle personer i alderen 19-24 som var registrert i høyere utdanning var 26,4 prosent, mens den blant førstegenerasjonsinnvandrere bare var 12,7 prosent. Blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre var andelen 20,9 prosent.
- Tall fra 1998 viser at det blant personer med landbakgrunn fra Asia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Tyrkia (over 16 år) var 3,1 prosent som hadde ingen fullført utdanning, mens bare 0,3 prosent blant befolkningen i alt hadde ingen fullført utdanning.

5 prosent av barnehagebarna var minoritetsspråklige

Ved utgangen av 2000 hadde ca. 9 000 barn fra språklige og kulturelle minoriteter plass i barnehage, av til sammen rundt 190 000 barn i barnehager (tabell 3.1). Tallet på minoritetsspråklige barn i barnehager har holdt seg relativt stabilt de siste årene. Dette til tross for at antallet barn i alderen 1-5 år, med to utenlandsfødte foreldre, har økt med 3 500 i tilsvarende periode. Det var 21 000 barn i alderen 1-5 i innvandrerbefolkningen per 1. januar 2001.

Språklig minoritet i barnehagen

Minoritetsspråklige barn er alle barn som snakker et annet språk enn norsk, svensk, dansk og engelsk som morsmål.

Godkjente barnehager kan søke om tilskudd til tospråklig assistanse. Barn med svensk, dansk og engelsk som morsmål fyller ikke vilkårene for å få tilskudd. Barnehager som har samiske barn, kan søke om tospråklig assistanse dersom de ikke får særskilt tilskudd som samisk barnehage.

Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage utgjør 4,7 prosent av alle barn i barnehage. Det er barnehager i Oslo som har det største innslaget av minoritetsspråklige barn (figur 3.1). Andelen utgjør 16,6 prosent og trekker opp landsgjennomsnittet en god del. I alle andre fylker lå andelen på 4,7 prosent eller mindre. I Sør-Trøndelag og Nordland utgjorde minoritetsspråklige barn bare 1,4 og 1,5 prosent av barn i barnehage.

Blant de minoritetsspråklige barna som gikk i barnehage hadde under halvparten morsmålstrening. Andelen og antallet som får morsmålstrening har sunket mellom 1997 og 2000. Andelen var 52,4 prosent i 1997 og 43,7 prosent i 2000. Det er en større andel som får morsmålstrening i offentlige barnehager enn det er i private.

Av alle barn i barnehage hadde litt over halvparten plass i offentlige barnehager (60 prosent) (tabell 3.2). Blant de minoritetsspråklige barnehagebarna gikk 80 prosent i offentlige barnehager, og bare 20 prosent i private. Disse forholdstallene har holdt seg stabile i perioden 1997-2000.

20 prosent av elevene i grunnskolen i Oslo får særskilt norskopplæring

Av vel 590 000 elever i grunnskolen i skoleåret 2000/01, var det registrert vel 40 000 elever som hadde andre morsmål enn norsk og samisk. Tallet er fordoblet i forhold til 1992 (figur 3.2 og tabell 3.4).

Det var 31 100 elever som fikk særskilt norskopplæring. Elever som får særskilt norskopplæring utgjorde 5,3 prosent av den totale elevmassen i Norge. Oslo var det fylket hvor det var størst andel av elevene som fikk særskilt norskopplæring. Det var 20 prosent av elevene i grunnskolen i Oslo som fikk særskilt norskopplæring, mens det var under 2 prosent i Nord-Trøndelag, Nordland og Troms.

Det er langt færre som får morsmålsopplæring eller tospråklig fagopplæring. I skoleåret 2000/01 var det 13 500 elever som fikk morsmålsopplæring og 9 500 som fikk tospråklig fagopplæring. Noen av elevene har både morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Det var flest elever som fikk morsmålsundervisning på urdu. Elever som får undervisning i vietnamesisk, albansk og somalisk utgjorde også et stort antall (tabell 3.3). Det var 7,7 prosent av elevene som fikk norskopplæring og tospråklig opplæring i Oslo, 4,5 prosent i Finnmark og 4,2 prosent i Buskerud. I Nord-Trøndelag og Nordland var andelen minst, 1,1 prosent.

Andelen innvandrere som tar videregående utdanning fortsetter å øke

Per 1. oktober 2000 var det over 10 400 innvandrere i videregående utdanning. Dette utgjorde 6,4 prosent av elevmassen. Til sammenlikning utgjorde innvandrere 6 120, og 4 prosent av elevmassen i 1997. Av elever med to utenlandsfødte foreldre, var tre av fire førstegenerasjonsinnvandrere i 2000.

Språklige minoriteter. Personer som har andre morsmål (førstespråk) enn norsk og samisk. (Definisjonen omfatter også skandinaver og andre vesteuropeere.) Med morsmål mener en her språk som brukes i daglig tale i hjemmet til personen. Elever som har andre morsmål har de samme rettighetene til tilpasset opplæring som andre elever innenfor opplæringen i grunnskolen.

Morsmålsopplæring. Morsmålsopplæring er opplæring i morsmålet til elever fra språklige minoriteter. Opplæringsloven gir i § 2-8 hjemmel til å gi forskrifter om plikt for kommunene til å gi særskilt opplæring i morsmål for elever fra språklige minoriteter, jf kapittel 24 i forskrift til opplæringsloven. Voksne fra språklige minoriteter som får grunnskoleopplæring, er ikke med i ordningen med morsmålsopplæring.

Særskilt norskopplæring (for språklige minoriteter). Særskilt norskopplæring for språklige minoriteter er enten en tilleggsopplæring i norsk eller opplæring i faget norsk for elever fra språklige minoriteter (norsk 2) som er et eget fag i læreplanverket, eller en kombinasjon av disse.

Fra 1996 til 2000 har andelen 16-18-åringer som deltar i videregående utdanning blant hele befolkningen sunket fra 92 til 89,3 prosent (tabell 3.5). Blant innvandrere øker imidlertid andelen stadig. Fra 1994 til 2000 har andelen blant førstegenerasjonsinnvandrere økt fra 59,6 til 67,6 prosent. Blant personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre har andelen økt fra 79,3 til 86,6 prosent. Denne gruppen avviker stadig mindre fra totalbefolkningen. Mens avstanden var 10 prosentpoeng i 1994, var avstanden i 2000 under tre prosentpoeng.

Når det gjelder de to kjønns deltakelse i videregående utdanning, er det litt større forskjeller blant innvandrere enn blant 16-18-åringer totalt sett. Forskjellene har gått i utjevning retning blant innvandrere siden 1994. I alle gruppene er det en større andel jenter enn gutter som tar videregående utdanning.

Det er en god del førstegenerasjonsinnvandrere over 18 år som deltar i videregående utdanning. Blant førstegenerasjonsinnvandrere i videregående utdanning i 2000 var 36 prosent over 18 år (tabell 3.6). Blant kvinnelige førstegenerasjonsinnvandrere i videregående skoler var 11 prosent over 30 år, og nesten 30 prosent var over 20 år.

Blant elever med to utenlandsfødte foreldre var det de med pakistansk bakgrunn som utgjorde den største gruppen i videregående skoler (1 460) (tabell 3.7). Deretter fulgte de med bakgrunn fra Vietnam, Iran og Bosnia-Hercegovina (670). Tallet på personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre er fremdeles lavt, men som vi har sett er andelen som deltar i videregående utdanning høy. De største gruppene hadde landbakgrunn (mors fødeland) fra Pakistan (880), Vietnam (267) og India (180).

Førstegenerasjonsinnvandreres deltakelse i høyere utdanning fremdeles lav

Per 1. oktober 2000 var 132 300 personer i alderen 19-29 år registrert som studenter i høyere utdanning. Av disse var omtrent 56 800 menn og 75 500 kvinner, eller henholdsvis 43 prosent menn og 57 prosent kvinner. Blant personer i alderen 19-29 år, med to utenlandsfødte foreldre, var det registrert i 6 410 studenter på samme tid. Innvandrere utgjør i underkant av 5 prosent av elevene innenfor denne aldersgruppen. Fordelingen mellom kvinner og menn var den samme som blant alle studenter.

Andelen blant personer totalt i alderen 19-24 som var registrert i høyere

utdanning var i 2000 26,4 prosent. Andelen blant førstegenerasjonsinnvandrere i samme alder var betydelig lavere, bare 12,7 prosent. Dette er likevel en økning fra 1994 hvor andelen var 10,2 prosent (tabell 3.8). Andelen var 20,9 prosent blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre. Dette er en nedgang fra året før. Antallet født i Norge med to utenlandsfødte foreldre er fremdeles lavt i denne aldersgruppene. Derfor er det vanskelig å si om nedgangen representerer en ny trend.

Blant personer i alderen 25-29 år har deltakelsen i høyere utdanning blant innvandrere gått litt ned fra 1994 til 2000 (tabell 3.9). Deltakelsen i høyere utdanning var relativt lik i befolkningen totalt (13,9 prosent) sammenliknet med personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre (13,8). Førstegenerasjonsinnvandre har lavest deltakelse i høyere utdanning også i denne aldersgruppen (9,1), selv om det har vært en økning fra året før (8,1).

Ser vi på deltakelse i forhold til landbakgrunn er det relativt store forskjeller mellom gruppene. For alle gruppene i alderen 19-24 år, er deltakelsen betydelig høyere blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre enn blant førstegenerasjonsinnvandrere (tabell 3.10). Blant innvandrere med pakistansk landbakgrunn var det 7,2 prosent førstegenerasjonsinnvandrere i høyere utdanning, og hele 17,3 prosent blant personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre. Blant de med vietnamesisk landbakgrunn var de tilsvarende tallene 24,1 og 37,1. Det var relativt få personer

i de forskjellige gruppene, og tallene må derfor tolkes med varsomhet.

Ulikt utdanningsnivå blant innvandrerne

Blant personer med to utenlandsfødte foreldre var det flere som hadde utdanning på universitets- eller høgskolenivå enn blant personer med norsk bakgrunn.

27,1 prosent av personer med innvandringsbakgrunn hadde utdanning på universitets- eller høgskolenivå, mot 21,5 prosent av personer uten innvandringsbakgrunn (se tabell 3.12)¹.

Et problem ved tolkning av tallene er at alderssammensetningen er svært ulik, og at innvandrerbefolkningen i gjennomsnitt er yngre enn befolkningen ellers. I den eldre delen av befolkningen vil være mange med lavt utdanningsnivå.

Det var til dels svært store forskjeller i utdanningsnivået etter hvor innvandrerne kommer fra. Andelen med universitets- eller høgskoleutdanning varierte fra 7,7 til 44 prosent, etter landbakgrunnen til innvandrerne. Innvandrere fra Tyrkia hadde lavest andel med høyere utdanning, mens innvandrere fra Sveits hadde høyest andel med høyere utdanning. Også blant innvandrere fra blant annet Frankrike, Nederland og Sør-Afrika hadde om lag 40 prosent høyere utdanning. Til sammenligning hadde 21,5 prosent av de med norsk bakgrunn fullført en utdanning på universitets- eller høgskolenivå. I noen landgrupper finner vi også store forskjeller i utdanningsnivå mellom menn og kvinner fra samme land. Ofte er ikke innvandrerne representative for

¹ Andelen med uoppgitt utdanning varierer mye med landbakgrunn, og er minst for norskfødte med 0,5 prosent, og størst for personer med Somalia som landbakgrunn med 31,5 prosent. Oversikten over andel med høyeste fullførte utdanning på universitetsnivå som presenteres her, er derfor minimumstall.

utdanningsnivået i landet de kommer fra, men har gjerne betydelig høyere utdanning enn gjennomsnittet i landet de har bakgrunn fra.

Innvandrere fra Vest-Europa, Nord-Amerika og Oseania hadde størst andel utdanning på universitets- eller høgsolenivå sammenlignet med innvandrere fra andre verdensområder (tabell 3.13). Mange kvinner som har flyttet til Norge fra Europa, hadde i større grad fullført en utdanning på universitets- eller høgsolenivå enn menn fra samme land som også har flyttet til Norge. Det var likevel flere menn enn kvinner som hadde lang høyere utdanning, slik som også var tilfelle for dem med norsk bakgrunn.

I forbindelse med kompetansereformen knytter det seg stor interesse til å få bedre kunnskap om hvor mange som aldri har fullført noen utdanning. Personer som aldri har fullført noen skolegang kan gjennom kompetansereformen ha interesse av å få ta grunnskoleutdanning. I mange land er det slik at det i stor grad er kvinner som aldri har fullført noen skolegang. Dette er også tilfelle i deler av innvanderbefolkningen i Norge. Andelen uten noen fullført skolegang varierte fra 0 til 7,7 prosent. Størst andel uten noen fullført utdanning hadde personer med Marokko som landbakgrunn. Her manglet hele 12,7 prosent av kvinnene skolegang. Vi antar også at det blant dem med uoppgitt utdanning vil være en del uten noen fullført utdanning.

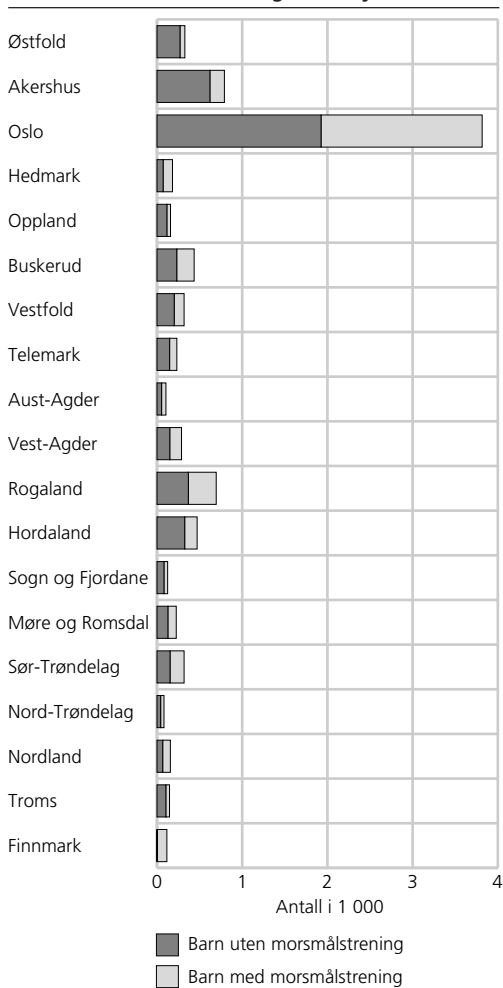
Om statistikken

Statistikken over befolkningens utdanningsnivå omfatter den høyeste fullførte utdanning til alle personer 16 år og over som er registrert bosatt i Norge. Statistikken er individbasert og bygger på den årlige individstatistikken over avsluttet utdanning som blir hentet inn fra de enkelte lærestedene. I tillegg hentes det inn opplysninger om nordmenns utdanning fullført i utlandet fra Statens lånekasse for utdanning. Det har blitt gjennomført spørreskjemaundersøkelser for å bedre kvaliteten i denne statistikken. I hovedsak er det opplysninger om fullført utdanning utenfor Norge som har manglet i denne statistikken. Data fra spørreskjemaundersøkelsen har oppdatert opplysningene om utdanningsnivå.

Andelen med uoppgitt utdanning varierer mye med landbakgrunn, og er minst for norskfødte med 0,5 prosent, og størst for personer med Somalia som landbakgrunn med 31,5 prosent. Uoppgittandelen er tatt med i tabellene som egen gruppe. Oversikten over høyeste fullførte utdanning som presenteres her, er derfor minimumstall. Før spørreskjemaundersøkelsen som nylig er gjennomført for å forbedre statistikken var uoppgittandelen oppe i over 90 prosent for noen land. Frafallet er fulgt opp nøye, og det viste seg at det var lettest å få inn postale svar fra gruppen som ikke har fullført noen utdanning og gruppen med utdanning på universitets- og høgsolenivå eller videregående-skole-nivå.

Personer som har fullført høyere utdanning deles ofte i to grupper. Personer med lang høyere utdanning har fullført en utdanning av en varighet på minst 4 ½ år, mens de med kort høyere utdanning har fullført en høyere utdanning av en varighet på 4 år eller mindre. Landbakgrunn viser til eget, mors eller fars fødeland.

Figur 3.1. Barn i barnehage fra språklige og kulturelle minoriteter¹. Andel som får morsmålstrening, etter fylke. 2000

¹ Barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk og dansk.
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.1. Barn i barnehager fra språklige og kulturelle minoriteter¹. 1997-2000

	1997	1998	1999	2000
Barn i alt ..	184 514	187 869	187 671	189 837
Språklige minoriteter i alt	8 734	8 877	9 124	8 992
I prosent	4,7	4,7	4,9	4,7
Av disse med morsmålstrening	4 612	4 560	4 183	3 931
Andel med morsmålstrening, prosent	52,4	51,4	45,9	43,7

¹ Barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk og dansk.

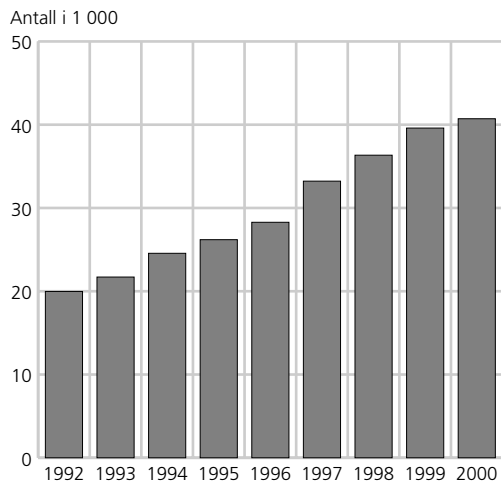
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.2. Barn i barnehager, etter barnehagens eierforhold. 1997-2000

	1997	1998	1999	2000
Barn i alt				
Offentlige barnehager	107 716	111 044	111 537	112 999
Private barnehager	76 798	76 825	76 134	76 838
Barn fra språklige minoriteter¹				
Offentlige barnehager	7 058	7 193	7 358	7 243
Private barnehager	1 676	1 684	1 766	1 749

¹ Barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk og dansk.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.2. Antall minoritetsspråklige elever i grunnskolen 1992-2000

¹ I tallene for elever fra språklige minoriteter er elever som er registrert sentralt på kommunen medregnet.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.3. Minoritetsspråklige elever i grunnskolen. Hele landet. 1. september 2000¹

Morsmål	Antall
Alle morsmål	40 604
Urdu	4 647
Albansk	2 956
Vietnamesisk	2 769
Engelsk	2 762
Arabisk	2 521
Spansk	2 076
Somalisk	1 948
Bosnisk	1 939
Tyrkisk	1 866
Kurdisk	1 641
Tamil	1 286
Persisk	999
Tysk	817
Punjabi	781
Polsk	778
Filippinsk	745
Russisk	699
Svensk	607
Islandsk	598
Thai	527
Finsk	494
Kinesisk	491
Serbisk	439
Fransk	336
Hindi	330
Nederlandsk	327
Portugisisk	322
Dansk	317
Berbersk	287
Tigrinia	229
Kroatisk	223
Gresk	179
Italiensk	163
Abkhasisk	159
Akan (twi)	150
Swahili	140
Kantonesisk	131
Ungarsk	103
Annet	2 822

¹ I tallene for elever fra språkligeminoriteter er elever som er registrert sentralt på kommunen medregnet.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.4. Elever i grunnskolen fra språklige minoriteter, med morsmålsopplæring, tospråklig opplæring og særskilt norskopplæring, etter fylke. 1. september 2000¹

	Elever i alt	Elever fra språklige minoriteter ²	Elever med morsmålsopplæring ³	Elever med tospråklig opplæring ⁴	Elever med særskilt norskopplæring ⁵
I alt	590 471	40 604	13 542	9 547	31 113
Østfold	31 406	1 878	776	674	1 770
Akershus	65 952	4 609	1 391	982	3 384
Oslo	49 750	15 352	1 772	3 607	10 187
Hedmark	23 246	714	547	133	600
Oppland	22 520	743	475	83	641
Buskerud	30 431	2 367	882	865	1 780
Vestfold	28 568	1 375	745	188	1 175
Telemark	21 430	1 062	523	243	819
Aust-Agder	14 005	584	409	223	540
Vest-Agder	22 418	1 822	579	72	1 523
Rogaland	55 292	2 846	1 308	599	2 386
Hordaland	60 572	2 417	1 583	765	1 963
Sogn og Fjordane	15 247	422	204	43	370
Møre og Romsdal	33 306	1 141	609	0	1 000
Sør-Trøndelag	35 183	1 474	511	337	1 378
Nord-Trøndelag	17 785	263	179	125	267
Nordland	32 494	659	281	271	605
Troms	20 514	401	338	173	339
Finmark	10 204	467	430	164	380
Svalbard	148	8	0	0	6

¹ I tallene for elever fra språklige minoriteter er elever som er registrert i kommunen sentralt inkludert.

² Elever fra språklige minoriteter er elever som har et annet morsmål enn norsk og samisk.

³ Morsmålsopplæring er opplæring i morsmålet til elever fra språklige minoriteter.

⁴ Tospråklig opplæring er opplæring hvor morsmålet til eleven blir brukt i opplæringen.

⁵ Særskilt norskopplæring er tilleggsopplæring i norsk eller opplæring i faget norsk som annetspråk for elever fra språklige minoriteter.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.5. Elever i videregående skole i prosent av registrerte årskull 16-18 år, etter kjønn og innvandringskategori. 1994-2000

	Befolkningen totalt			Førstegenerasjonsinnvandrere			Norskfødte med to utenlandsfødte foreldre		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
1994	89,0	89,1	88,9	59,6	62,2	56,9	79,3	81,2	77,2
1995	90,3	90,0	90,6	61,5	64,8	58,1	82,9	83,7	82,1
1996	92,0	91,5	92,5	69,1	71,2	67,0	81,8	81,7	82,0
1997	92,0	91,5	92,5	67,5	69,9	65,1	83,8	84,0	83,5
1998	91,4	90,7	92,2	69,9	70,7	69,1	83,2	82,9	83,5
1999	90,9	90,2	91,7	62,6	62,7	62,5	83,6	83,0	84,2
2000	89,3	88,8	89,9	67,6	66,0	69,3	86,6	85,7	87,5

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.6. Elever i videregående skoler, etter innvandringskategori, alder og kjønn. 1. oktober 2000

	Innvandringskategori				
	I alt	Uten innvandringsbakgrunn	Førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn	Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre	Annet
Menn og kvinner i alt	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
-16 år	30,25	30,74	20,76	32,33	30,38
17 år	29,09	29,35	23,93	29,69	29,36
18 år	23,32	23,45	19,97	23,92	23,84
19 år	5,01	4,61	9,84	7,60	6,05
20-24 år	5,85	5,52	11,80	5,69	5,84
25-29 år	2,16	2,08	4,52	0,47	1,79
30 år+	4,32	4,24	9,17	0,30	2,73
Menn i alt	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
-16 år	31,30	31,97	21,11	33,92	29,70
17 år	30,50	30,77	25,08	31,15	30,73
18 år	22,38	22,36	20,48	21,41	24,02
19 år	4,67	4,17	11,09	7,47	5,79
20-24 år	6,15	5,88	11,37	5,12	6,03
25-29 år	1,94	1,90	3,76	0,50	1,52
30 år+	3,06	2,95	7,10	0,42	2,22
Kvinner i alt	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
-16 år	29,24	29,24	20,43	30,70	31,05
17 år	27,74	27,74	22,83	28,20	28,02
18 år	24,22	24,22	19,49	26,48	23,66
19 år	5,34	5,34	8,65	7,74	6,31
20-24 år	5,57	5,57	12,22	6,28	5,66
25-29 år	2,37	2,37	5,24	0,43	2,07
30 år+	5,52	5,52	11,15	0,17	3,24

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.7. Elever i videregående skoler, etter landbakgrunn og innvandringskategori¹. 1. oktober 2000

Landbakgrunn	Innvandringskategori		
	Innvandrere i alt	Førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn	Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre
I alt	10 411	8 057	2 354
Av disse			
Danmark	224	162	62
Island	129	115	14
Sverige	225	198	27
Jugoslavia	564	503	61
Polen	272	206	66
Storbritannia	110	77	33
Russland	196	196	.
Tyrkia	418	245	173
Bosnia-Hercegovina	673	673	.
Etiopia	120	120	9
Marokko	241	101	140
Somalia	533	530	3
Sri Lanka	380	345	35
Filippinene	253	186	67
India	269	86	183
Irak	331	331	.
Iran	773	770	3
Kina	128	111	17
Pakistan	1 456	580	876
Thailand	151	150	1
Vietnam	849	582	267
Chile	357	329	28

¹ Gjelder personer med to utenlandsfødte foreldre.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.8. Studenter i høyere utdanning i prosent av registrerte årskull (19-24 år), etter kjønn og innvandringskategori. 1994-2000

	Befolkningen totalt			Førstegenerasjonsinnvandrere			Norskfødte med to utenlandsfødte foreldre		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
1994	23,5	20,7	26,4	10,2	10,8	9,6	26,6	26,2	27,1
1995	25,1	21,7	28,5	10,5	11,2	9,9	25,4	26,1	24,6
1996	26,7	22,7	30,7	11,4	12,5	10,6	23,8	22,5	25,1
1997	26,9	22,6	31,3	11,3	12,0	10,9	22,3	20,6	24,1
1998	27,2	22,5	32,0	11,9	11,7	12,1	21,1	19,5	22,8
1999	27,9	23,1	32,9	11,9	11,4	12,2	23,1	20,7	25,8
2000	26,4	21,6	31,4	12,7	11,5	13,7	20,9	18,7	23,3

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.9. Studenter i høyere utdanning i prosent av registrerte årskull (25-29 år), etter kjønn og innvandringskategori. 1994-2000

	Befolkningen totalt			Førstegenerasjonsinnvandrere			Norskfødte med to utenlandsfødte foreldre		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
1994	11,5	11,7	11,3	9,4	10,8	8,0	14,3	15,9	12,6
1995	12,0	11,9	12,1	8,3	9,3	7,3	15,9	16,5	15,3
1996	12,4	12,0	12,7	8,3	9,2	7,4	14,6	14,3	14,9
1997	12,6	12,1	13,2	7,8	8,6	7,1	13,8	17,1	10,2
1998	13,1	12,4	14,0	8,0	8,9	7,3	15,2	13,8	16,7
1999	13,9	12,7	15,1	8,1	8,4	7,8	16,6	17,4	15,7
2000	13,9	12,6	15,4	9,1	9,1	9,1	13,8	14,0	13,6

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.10. Innvandrere som er studenter i høyere utdanning, etter landbakgrunn¹, kjønn og innvandringskategori per 1. oktober 2000. 19-24 år. Absolutte tall og prosent

Landbakgrunn	Førstegenerasjonsinnvandrere			Personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Danmark	86	37	49	22	10	12
Finland	46	6	40	11	3	8
Sverige	192	65	127	15	7	8
Jugoslavia	53	19	34	24	9	15
Polen	105	46	59	16	10	6
Storbritannia	29	11	18	10	6	4
Tyrkia	61	21	40	32	6	26
Tyskland	110	36	74	17	8	9
Bosnia-Hercegovina	403	155	248	1	.	1
Marokko	14	6	8	19	6	13
Somalia	40	20	20	5	3	2
Sri Lanka	89	39	50	19	9	10
Filippinene	27	8	19	14	6	8
India	41	18	23	96	39	57
Irak	37	18	19	.	.	.
Iran	183	92	91	2	.	2
Pakistan	106	57	49	267	141	126
Thailand	17	5	12	.	.	.
Vietnam	391	199	192	69	33	36
USA	34	13	21	2	.	2
Chile	51	13	38	9	3	6
I prosent av registrerte årskull 19-24 år						
Danmark	9,8	9,7	9,8	20,6	17,9	23,5
Finland	10,8	4,2	14,1	24,4	14,3	33,3
Sverige	7,5	6,7	8,0	25,0	25,0	25,0
Jugoslavia	3,9	2,5	5,7	18,3	17,0	19,2
Polen	20,7	20,0	21,3	36,4	37,0	35,3
Storbritannia	11,9	7,7	18,0	19,2	19,4	19,0
Tyrkia	5,0	3,5	6,5	11,3	4,4	17,7
Tyskland	27,1	23,1	29,6	37,8	28,6	52,9
Bosnia-Hercegovina	31,8	24,4	39,1	:	:	:
Marokko	3,3	3,1	3,4	10,3	6,2	14,8
Somalia	3,5	3,4	3,6	:	:	:
Sri Lanka	13,6	16,3	12,1	48,7	40,9	58,8
Filippinene	6,6	7,1	6,4	25,0	24,0	25,8
India	13,2	13,6	12,9	33,3	28,1	38,3
Irak	2,8	1,9	5,1	:	:	:
Iran	20,0	21,1	19,0	:	:	:
Pakistan	7,2	8,5	6,1	17,3	17,0	17,6
Thailand	3,9	3,8	3,9	:	:	:
Vietnam	24,1	26,0	22,3	37,1	33,7	40,9
USA	11,0	7,8	14,7	:	:	:
Chile	8,5	4,4	12,5	15,0	:	21,4

¹ Landbakgrunn gjelder førstegenerasjonsinnvandrere og personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.11. Innvandrere som er studenter i høyere utdanning etter landbakgrunn¹, kjønn og innvandringskategori per 1. oktober 2000. 25-29 år. Absolutte tall og prosent

Landbakgrunn	Førstegenerasjonsinnvandrere		
	I alt	Menn	Kvinner
Danmark	126	60	66
Finland	56	18	38
Sverige	250	83	167
Jugoslavia	27	14	13
Polen	58	25	33
Storbritannia	38	16	22
Tyrkia	20	10	10
Tyskland	119	53	66
Bosnia-Hercegovina	122	62	60
Marokko	19	13	6
Somalia	39	30	9
Sri Lanka	47	24	23
Filippinene	13	:	8
India	56	30	26
Irak	33	16	17
Iran	105	61	44
Pakistan	69	45	24
Thailand	13	6	7
Vietnam	220	123	97
USA	49	21	28
Chile	51	31	20
	I prosent av registrerte årskull 25-29 år		
Danmark	10,7	9,5	12,2
Finland	8,0	8,2	7,9
Sverige	7,9	5,9	9,5
Jugoslavia	2,1	2,0	2,3
Polen	12,4	16,2	10,5
Storbritannia	6,4	4,3	9,8
Tyrkia	1,6	1,5	1,8
Tyskland	18,8	17,2	20,2
Bosnia-Hercegovina	12,4	12,3	12,6
Marokko	3,6	4,7	2,4
Somalia	3,6	5,7	1,6
Sri Lanka	5,2	7,4	4,0
Filippinene	2,2	:	1,6
India	11,4	13,7	9,5
Irak	1,7	1,1	3,7
Iran	14,1	17,9	10,9
Pakistan	3,9	5,2	2,7
Thailand	2,5	10,0	1,5
Vietnam	13,1	15,2	11,1
USA	12,1	10,9	13,3
Chile	10,8	13,1	8,5

¹ Landbakgrunn gjelder førstegenerasjonsinnvandrere.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.12. Personer 16 år og over, etter høyeste fullførte utdanning og landbakgrunn¹. 1998.
Prosent

Landbakgrunn	Høyeste fullførte utdanning						
	I alt	Uoppgitt	Ingen fullført utdanning	Grunnskole-nivå	Videregående-skole-nivå	Kort høyere utdanning	Lang høyere utdanning
I alt	3 522 058	1,5	0,3	22,9	53,2	17,8	4,2
Personer uten innvandringsbakgrunn							
Norge	3 200 719	0,5	0,2	23,8	54,0	17,5	4,0
Personer med innvandringsbakgrunn							
I alt	321 339	12,1	1,3	14,5	45,0	20,2	6,9
Av disse fra:							
Europa	194 014	11,2	0,6	14,1	45,0	21,6	7,5
Afrika	19 524	19,5	3,0	12,9	42,6	16,7	5,3
Asia	68 126	14,1	3,2	17,5	45,4	15,7	4,1
Nord- og Mellom-Amerika	28 819	9,0	0,5	11,8	43,7	24,9	10,3
Sør-Amerika	9 174	9,9	1,3	12,9	53,1	17,3	5,5
Oseania	1 682	14,6	0,4	9,6	43,5	25,4	6,5
Utvalgte land fra Europa							
Frankrike	3 469	16,0	0,5	7,5	32,8	27,8	15,5
Nederland	5 767	8,0	0,2	9,5	42,9	27,9	11,4
Storbritannia	21 614	8,0	0,3	11,5	43,1	28,5	8,6
Tyskland	17 244	6,6	0,2	10,8	46,4	23,8	12,1
Russland	1 934	26,8	0,2	5,5	31,8	16,4	19,4
Polen	6 613	7,6	0,4	12,8	47,4	19,4	12,4
Ungarn	2 594	4,0	0,4	14,6	50,5	22,0	8,6
Sverige	41 314	12,8	0,4	14,2	43,5	22,9	6,3
Danmark	38 054	6,2	0,4	14,9	49,9	22,2	6,4
Finland	8 935	15,6	0,3	15,2	41,4	21,1	6,6
Italia	2 093	12,2	0,7	15,4	44,2	18,3	9,2
Island	4 073	17,9	0,2	13,2	42,9	19,6	6,2
Spania	2 423	10,5	0,7	20,3	44,9	16,8	6,8
Jugoslavia	6 710	18,8	1,1	18,4	48,1	11,7	2,0
Bosnia-Hercegovina	1 040	9,1	0,1	8,9	42,7	30,2	8,9
Tyrkia	6 817	16,1	5,1	34,0	37,0	5,9	1,8
Utvalgte land fra øvrige verdensdeler							
Sør-Afrika	1 040	9,1	0,1	8,9	42,7	30,2	8,9
Japan	1 099	14,6	0,5	9,1	38,2	30,4	7,3
Canada	3 194	7,8	0,3	10,8	44,3	27,1	9,6
USA	23 682	8,6	0,4	11,8	43,3	25,2	10,7
Filippinene	5 056	10,7	1,6	14,0	39,3	28,7	5,7
Kina	3 411	17,4	2,9	14,5	32,1	20,8	12,3
India	5 012	12,6	1,2	12,1	43,5	23,1	7,6
Sør-Korea	3 705	2,4	0,1	10,9	59,3	25,2	2,2
Iran	7 178	13,3	3,1	10,0	47,3	19,8	6,7
Etiopia	2 031	16,9	1,5	7,9	48,6	18,6	6,6
Chile	5 072	9,1	1,5	12,2	56,2	17,0	4,1
Irak	3 227	25,8	4,0	16,3	33,8	16,1	4,0
Libanon	1 015	17,6	1,9	19,8	41,4	15,4	3,9
Colombia	1 084	7,4	0,6	16,2	58,4	12,7	4,7
Sri Lanka	6 340	17,0	1,1	14,8	52,9	11,8	2,5
Marokko	3 779	18,7	7,7	23,6	37,9	10,7	1,4
Vietnam	10 472	8,6	4,9	18,4	57,4	8,7	2,0
Thailand	2 691	10,8	6,2	35,4	37,7	8,0	1,9
Pakistan	13 965	19,1	5,0	26,2	40,2	8,3	1,2
Somalia	3 785	31,8	4,0	11,5	44,3	7,4	1,0

¹ Bare land med over 1000 bosatte i Norge 16 år og over er med i denne tabellen.

² Landene er sortert etter andel med utdanning på universitets- eller høgskolnivå, det vil si sum av de to siste kolonnene.
 Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.13. Personer 16 år og over, etter høyeste fullførte utdanning og landbakgrunn, gruppert etter verdensregioninndeling. 1998. Prosent

Landbakgrunn	Høyeste fullførte utdanning						
	I alt	Uoppgitt	Ingen fullført utdanning	Grunnskole-nivå	Videregående-skole-nivå	Kort høyere utdanning	Lang høyere utdanning
I alt	3 522 058	1,6	0,3	23,0	53,2	17,8	4,2
Norge	3 200 719	0,5	0,2	23,8	54,0	17,5	4,0
Utlandet i alt	321 339	12,1	1,3	14,5	45,0	20,2	6,9
Norden	94 125	10,6	0,4	14,6	45,9	22,2	6,3
Vest-Europa ellers, unntatt Tyrkia	60 002	8,5	0,4	11,4	43,6	25,9	10,3
Øst-Europa	33 070	16,7	0,8	13,4	46,4	15,4	7,2
Nord-Amerika og Oseania	28 558	8,9	0,4	11,5	43,4	25,4	10,3
Asia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika, Tyrkia ..	105 584	14,9	3,1	17,2	45,1	15,4	4,3

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.